

Soproni népszavazás

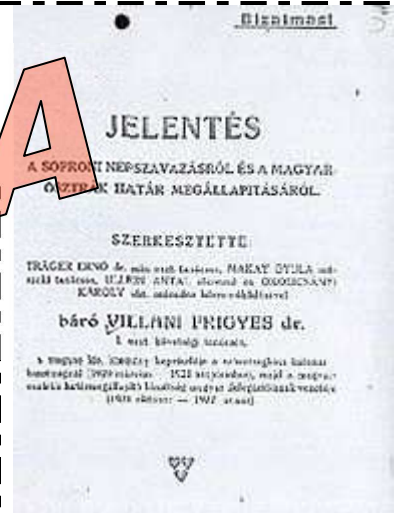
A velencei jegyzőkönyv értelmében 1921. december 14-e és 16-a között Sopron és környékének lakossága népszavazáson döntötte el, hogy összesen 257 km² Magyarországhoz vagy Ausztriához tartozzon-e.

Ez volt a trianoni békeszerződés egyetlen komolyabb területi revíziója, amit a nagyhatalmak tartósan elfogadtak.

A soproni népszavazás jegyzőkönyve:

A soproni népszavazás emléktáblája

A szavazásban érintett helységek

- Ágfalva
- Balf
- Fertőboz
- Fertőrákos

- Harka
- Kópháza
- Nagycenk
- Sopron
- Sopronbánfalva

Az eredmények

Az összesen 26 879 jogosultból 24 063 fős (89,52%) részvétel mellett, 23 561 szavazóból 15 334 fő (65,08%) szavazott Magyarországra, 8 227 fő (34,92%) Ausztriára, és 502 (2,09%) szavazat érvénytelen volt.

Sopron 37 509 lakója közül 18 994-nek volt szavazati joga. Itt 89,2%-os részvétellel 72,7% szavazott Magyarországra.

A nyolc faluban a 7 900 jogosult 83,9%-os részvételével 54,6%-a Ausztria mellett szavazott. Magyarországra csak Nagycenken, Fertőbozon és Kópházán szavaztak többségben.

Település	Szavazásra jogosultak	Leadott szavazat	Érvénytelen szavazat	Ausztria mellett	%	Magyarország mellett	%
Sopron / Brennbergbánya	18 994	17 298	351	4 620	27,2	12 327	72,8
Ágfalva	1 148	848	18	682	82,2	148	17,8
Harka	668	581	9	517	90,4	55	9,6
Fertőboz	349	342	11	74	22,3	257	77,7
Kópháza	948	813	30	243	30,0	550	70,0
Fertőrákos	1 525	1 370	33	812	60,7	525	39,3

Sopronbánfalva	1 538	1 177	35	925	81,0	217	19,0
Balf	668	595	17	349	60,4	229	39,6
Nagycenk	1 041	1 039	8	5	-	1 026	100,0
Összesen	26 879	24 063	512	8 227	34,9	15 334	65,1

Bár a kisebb községekben általában Ausztria felé billent a mérleg, ám végül Sopron magyarpárti többsége bizonyult döntőnek. Az országgyűlés a soproni népszavazás emlékének törvénybe iktatásáról szóló 1922. évi XXIX. törvényben a *Civitas fidelissima*, azaz a Leghűségesebb város címmel jutalmazta Sopront, ahol a 61 méter magas Tűztorony déli részén ezután alakították ki az ún. Hűségkaput.

További népszavazások a soproni siker nyomán

A trianoni szerződés alapján Ausztriának ítélt területeken az átcsatolást követően tíz faluban tiltakozások kezdődtek. Ennek eredményeként ezekben a községekben is népszavazásokat írtak ki, melyeknek az lett a következménye, hogy 1923. január 10. és március 9. között ezek a helységek is visszakérültek Magyarországhoz.

A szóban forgó községek: a Szombathelytől nyugatra illetve délnyugatra fekvő Narda (akkor Kisnarda és Nagynarda), Felsőcsatár (akkor Alsócsatár és Felsőcsatár), Vaskeresztes (akkor Németkeresztes és Magyarkeresztes), Horvátlovó, Pornóapáti, Szentpéterfa, a Kőszegtől északkeletre fekvő Ólmod, a Fertőtől keletre pedig Mekszikópuszta.

A folyamatban kezdeményező szerepet játszó Szentpéterfa később megkapta a "Communitas Fidelissima", azaz a Leghűségesebb Község címet.

Karácfa, Lovászd és Nagysároslak viszont az Ausztriához csatlakozásra szavazott.

A fentieken kívül még egy falu került vissza Magyarországhoz a Trianon utáni nyugati határok mentén. A szintén Vas megyei, Őrszentpétertől délnyugatra fekvő Szomoróc község lakosai a szomszédos Kerca lakosainak és az ott állomásozó határőröknek segítségével 1920. augusztus 1-jén fegyveres harcban szorították ki falujukból a megszállókat. Bár a sikert hamarosan ellentámadás követte, és a falu újra szerb-horvát-szlovén megszállás alá került, hosszú tárgyalások után 1922. február 8-án Szomoróc újra Magyarországhoz csatlakozhatott. (Ma a két falu Kercaszomor néven egy községet alkot.)

„A soproni népszavazási terület lakossága, amidőn válságos időkben az állami hovatartozás iránti hajlandóság próbára tételére, a megtartott népszavazáson nyelvi és faji különbség nélkül az ezeréves magyar államhoz való tántoríthatatlan hűségről tett bizonyosságot. A hűséges ragaszkodás e megnyilatkozása a magyar háza minden fiában megerősítette a boldogabb jövő bekövetkezésébe és az isteni igazság örök diadalába vetett reménységet. Midőn a törvényhozás a soproni népszavazási terület lakosainak államhűségét, melyről mindenkor meg volt győződve, szeretetével viszonozza, a népszavazás emlékét a következőkben örökíti meg: [...] 3. § Sopron sz. kir. város címere a "civitas fidelissima" jeligével egészítették ki.”

(Részlet az 1922. évi XXIX. törvenycikkből)